

Za malo denarja veliko znanja

- Za začetek, kaj se pravzaprav skriva za izrazom - fakultativni pouk?

Tu gre za vsebino vzgojnoizobraževalnega dela iz predmetov oziroma področij, ki jih ne vsebujeta obvezni predmetnik in učni načrt. S poukom fakultativnih predmetov osnovna šola razširja in pogloblja vzgojnoizobraževalno delo z učenci v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi.

- Torej je bilo na vaši šoli dovolj veliko zanimanje za učenje tujih jezikov?

Pravzaprav smo zanimanje vzbudili učitelji sami, ki smo sklenili organizirati ta pouk. Predvidevali smo, da bo odziv dovolj velik in tako je tudi bilo.

- Katere jezike ste uvedli in za katere je največ zanimanja?

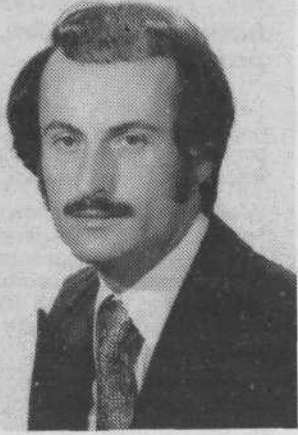
To so nemški, francoski in latinski jezik. Nameravali smo organizirati tudi pouk italijanskega jezika, vendar pa za ta jezik nismo uspeli dobiti učnih pripomočkov. Največ zanimanja pa je bilo za učenje nemškega jezika.

- Ravnokar ste omenili učne pripomočke.

Za poučevanje teh jezikov uporabljamo tako knjige in delovne zvezke, kot tudi magnetofonski trak in diapozitive. Gre namreč za avdiovizualno metodo poučevanja, ki je za to starostno stopnjo poučevanja tujih jezikov zelo primerna, ker omogoča, da učence resnično zainteresiramo in pritegnemo k delu.

- So učitelji, ki poučujejo te jezike, delavci vaše šole, ali so to zunanji učitelji?

Za pouk nemškega in francoskega jezika sta to učitelja naše šole; pouk latinskega jezika pa vodi tovarišica, ki je

stalno zaposlena na neki drugi šoli.

- S tem, ko ste uvedli na vaši šoli fakultativni pouk teh tujih jezikov, ste verjetno omejili vključevanje vaših učencev v tečaj jezikov drugod, na primer v Pionirskem domu.

Res je, vendar pa ne v celoti, kajti pri pouku teh tujih jezikov sodelujejo zlasti učenci predmetne stopnje, to so učenci od petega do osmega razreda. Tu se je namreč pokazalo dovolj veliko zanimanje; le nemščina ima en oddelek tudi na razredni stopnji. Tako je nekaj učencev iz razredne stopnje še zmeraj vključenih v učenje tujih jezikov drugod.

- Kaj ni bilo mogoče tudi za te učence organizirati poučevanje zaželenih jezikov na vaši šoli?

Kot že omenjeno, zanimanje na razredni stopnji ni bilo dovolj veliko in za te učence ne bi bilo mogoče organizirati dovolj močnih skupin, da bi se nabava učnih pripomočkov splačala in bi jo lahko opravičili.

- Tukaj se nam seveda vsiljuje vprašanje, kako je s plačilom tega pouka, saj vemo, da je navadno poučevanje

tujih jezikov dokaj draga reč?

Na naši šoli je učenje brezplačno; starši prispevajo le za učne pripomočke in knjige. Torej, čimveč je učencev v skupini, cenejša je vsa stvar. Kljub vsemu pa je v primerjavi s ceno poučevanja tujih jezikov zunaj, tu mislim tudi Pionirski dom, ta vsota skoraj nevredna omembe.

- Torej je tudi za denarnico staršev to zelo ugodna rešitev?

Prav gotovo, marsikdo od učencev, ki sodeluje v kateri od teh skupin ali celo v več skupinah, si tega s plačevanjem drugod ne bi mogel privoščiti.

- Tudi s socialnega stališča to zelo pozitivno prispeva k toliko poudarjanemu zmanjševanju socialnih razlik med učenci?

Brez dvoma je to korak k uresničevanju načela »enake možnosti za vse«; še posebno velja to v tem družbenoekonomskem trenutku, ko se naše denarnice nekoliko tanjšajo.

- Gotovo pa to ni pozitivno le s tega stališča, temveč so interesne dejavnosti in fakultativni pouk že neke vrste usmerjenega izobraževanja na osnovni šoli?

Vsekakor, hkrati pa interesne dejavnosti in fakultativni pouk veliko prispevata k poklicnemu usmerjanju učencev po osnovnih šolah. Pa še nekaj, na nekaterih usmeritvah usmerjenega izobraževanja se je število ur tujih jezikov zmanjšalo in je dodatno poučevanje tujih jezikov v okviru fakultativnega pouka, pa čeprav na osnovni šoli, neke vrste kompenzacija oz. protiutež k temu krčenju.

V.L.

V petek, 18. decembra 1981 je prvi oddelek učencev srednje ekonomske šole Boris Kidrič sklenil desetdnevno prakso v ljubljanski Tobačni tovarni. Ob zaključku so se v sejni sobi tovarne zbrali inštruktorji delovne prakse, vodstveni delavci tovarne, učenci in vodstvo šole, da bi skupaj ocenili potek prve, tako imenovane poskusne delovne prakse po novem programu usmerjenega izobraževanja, ugotovili morebitne pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno proučiti in odpraviti, da bo redna delovna praksa vseh učencev prvih letnikov potekala čim bolj uspešno.

Dobra ocena za delovno prakso

Praksa bo organizirano začela 1. februarja prihodnjega leta in bo trajala do sredine maja. Skupna ocena je bila več kot dobra. Opraviti bo treba nekaj sprememb samo pri programu seznanjanja učencev z delom in nalogami posameznih oddelkov in služb v tovarni - kot na primer priprave dela in računovodstva. Učenci imajo za to premalo teoretičnega predznanja, da bi lahko podrobneje spoznavali posamezne funkcije omenjenih služb. Zato bodo morali čas, namenjen spoznavanju funkcij posameznih služb v tovarni nujno skrajšati in prenesti na delovno prakso v tretjem in četrtem letniku šolanja. Večji obseg bodo morali dati delu v proizvodnji.

Izvajalci prakse kot tudi učenci so delo v proizvodnji ocenili zelo pozitivno. Izrazili so željo, da bi delo v proizvodnji podaljšali. V proizvodnji so izbrali tista dela in naloge, ki so primerna starosti in sposobnosti mladine. Pred samim začetkom dela pa so na uvajalnem seminarju dali poseben poudarek varstvu pri delu. Tovarna je priskrbela vsem učencem delovne halje. Med delom so brezplačno prejeli topel obrok hrane.

Delo v proizvodnji so ocenjevali po uspešnosti in ga na koncu ovrednotili. Zelo uspešen učenec je prejel 20 dinarjev na uro, uspešen 16 in manj uspešen 12 dinarjev. Skupni znesek za opravljeno delo bodo nakazali oddelčni skupnosti, ker imajo na šoli uvedeno v vseh prvih oddelkih hranilno službo.

Šola bo anketirala vse udeležence delovne prakse, da bi tako še bolj natančno ugotovili nekatera vprašanja organizacije in opredelili njene posamezne sestavine. Na podlagi odgovorov iz ankete se bodo spet pogovorili z izvajalci delovne prakse v tovarni, tako da bi bila le-ta v drugem polletju za vse oddelke čim bolj uspešna.

IVAN HAFNER

Študentska izmenjava strokovnih praks s tujino

Najbrž ni študenta, ki si ne bi kdaj zaželel opravljati strokovne prakse v tujini. Praksa na tujem ti omogoči zastonj potovanje, spoznavanje novih krajev in ljudi, naučiš se marsičesa novega in morda lahko celo kaj zaslužiš.

Mnogo jih je, ki tako premišljujejo, priložnost pa se ponudi bolj redkim. Žal večina študentov z velikimi željami še vedno bolj ali manj prekritih rok čaka na ponujene priložnosti. Teh pa je, kot rečeno, malo. Mnogo boljše možnosti ima tisti, ki je tudi sam pripravljen vrtati in iskati, pa čeprav na škodo kakšne urice prostega časa. Je že tako, da pogosto ni dovolj le oddati prijavnico in čakati, da se stvari uredijo same od sebe!

Pa poglejmo, kakšne so možnosti naših študentov za opravljanje strokovnih praks na tujem!

V Ljubljani je ta dejavnost pod okriljem Univerzitetne konference ZSMS. V njenem okviru deluje na Trgu osvoboditve 1 Koordinacijski odbor za mednarodno izmenjavo strokovnih praks ali s kratico KOMISP. Vodi ga Milan Koritnik. S svojimi sodelavci pomaga tistim, ki vrtajo za prakse. No, tudi tistim, ki samo čakajo na priložnost, se včasih na-

smehne sreča v obliki prakse na tujem. KOMISP jih hoče zagotoviti čim več, hkrati pa organizira počitniško delo tujih študentov pri nas. To zadnje pa sploh ni preprosto. Potrebno je najti delovno organizacijo, ki bo sprejela tujega študenta na delo in mu bo poleg tega voljna dati še nagrado, ki je navadno večja od ustrežne nagrade za domače praktikante. KOMISP pa mora poskrbeti za študentovo prehrano in nastanitev, obenem pa še čimbolj dejavno izpolniti njegov prosti čas. Vsako leto organizira vrsto predavanj z namenom čimbolj vsestransko predstaviti našo državo in njeno ureditev. Za tuje študente pripravi odbor vsako leto ogled naravnih in kulturnih znamenitosti Slovenije.

Seveda zahteva tudi organiziranje praks za naše študente v tujini precej napora in nenazadnje finančnih sredstev (odbor povrne praktikantom polovico potnih stroškov). Delo otežuje

tudi dejstvo, da je moč priti na prakso v tujino preko vrste različnih organizacij, od katerih ima vsaka svoje posebnosti delovanja. Tako imajo študenti ekonomije svojo organizacijo s kratico AIESEC, bodoči zdravniki se izmenjujejo pod okriljem IFM-SA, za študente naravoslovnih ved pa skrbi IAESTE. Poleg tega imajo posamezne fakultete organizirano neposredno izmenjavo študentov s tujimi fakultetami, s katerimi sodelujejo. Ne smemo pa pozabiti možnosti, ki se je našim študentom ponudila v okviru prijateljskih stikov Ljubljane s pobratenimi mesti v Zvezni republiki Nemčiji. Tako je v Bayernu v Leverkusnu (kdo ne pozna njegovih aspirinov?) med poletjem delalo trinajst naših študentov, večinoma farmaceutov. V Wiesbadnu pa so sprejeli na delo štiri ljubljance. Vsi so po vrnitvi povedali, da so bili gostitelji z njimi zelo prijazni in so jim pripravili vrsto dopolnilnih aktivnosti.

Oglejmo si, s katerimi državami KOMISP največ sodeluje. V letošnjem letu je imela največji skupni obseg menjava z ZRN, Sovjetsko zvezo, Poljsko, Švedsko, Turčijo in Egiptom. Če sodimo po realizirani

izmenjavi, so za naše študente najzanimivejše države ZRN, Švedska in SZ. K nam pa najraje prihajajo Poljaki, Egipčani in študenti iz SZ. Skupno je KOMISP posredoval pri organizaciji praks za 117 naših študentov in sprejel 103 tuje. Skoraj vsi študenti, tako naši kot tuji, so se o organizaciji in poteku prakse pohvalno izrazili. Večina med njimi se bo prihodnje leto spet potegovala za prosta mesta.

Kakšni pa so pogoji za pridobitev prakse v tujini? Osnovni pogoj je obvladanje jezika države, v katero potuješ, ali pa angleščine. Sicer pa tu še posebej velja tisto, da »kolikor jezikov znaš, toliko veljaš«. Vsi ponudniki praks seveda želijo, da bi študent prinesel s seboj čimveč predhodnega znanja. To pomeni, da imajo višji letniki prednost, pa tudi predhodne praktične izkušnje so zaželene. Če je kandidatov mnogo, odloča o izbiri še aktivnost v družbenopolitičnih organizacijah. Vsem kandidatom za prakso v tujini pa velja priporočilo, naj le pridno študirajo. Čas, porabljen za študij, je namreč kot kapital, ki ga ne porabiš takoj, ampak ga naložiš, da se ti bo čez čas z obrestmi vračal.

BRANE HUČ